

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII
MOLDOVA**

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

FACULTATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE SILVICE ȘI ALE MEDIULUI

DEPARTAMENTUL HORTICULTURĂ ȘI SILVICULTURĂ

Admis la susținere

Șef departament

Rîbințev Ion, conf. univ., dr.

_____”_____”_____ **2025**

**ORGANIZAREA MANAGERIALĂ ȘI
DOCUMENTARĂ A PROCEDURILOR DE
CONTROL AL PRODUCȚIEI DE ORIGINE
VEGETALĂ PRUNE ÎN REGIM DE EXPORT DIN
RM ÎN UE**

Teză de master

Studenta:

**GRATII Ecaterina
SAOV 231-M**

Conducător:

**GODOROJA Mariana
dr. lect. univ.**

Adnotare

Teza de master intitulată: „**ORGANIZAREA MANAGERIALĂ ȘI DOCUMENTARĂ A PROCEDURILOR DE CONTROL AL PRODUCȚIEI DE ORIGINE VEGETALĂ PRUNE ÎN REGIM DE EXPORT DIN RM ÎN UE,**”

Autor: **GRATII Ecaterina** , Specializarea **Siguranța alimentelor de origine vegetală**, conducător științific **GODOROJA Mariana** - dr. lect. univ.

În lucrarea dată este prezentat pas cu pas studiul privind exportul fructelor din Republica Moldova în UE calitatea fructelor ceea ce, reprezintă un factor esențial și important în siguranța alimentară. Prin abordarea unui studiu detaliat asupra informațiilor, revistelor informaționale cu date statistice veridice, a actelor despre cultură, fructe și necesitatea de înaltă utilizare în consumul uman, această teză își propune să identifice factorii cheie care influențează calitatea fructelor atât pentru export cât și pentru piața locală de consum. Studiul în verificarea și cercetarea actelor normative în vigoare pentru export din RM în UE necesită o vastă cercetare în continuare .

Scopul cercetării

Obiectivele lucrării. Pentru realizarea scopului propus am propus următoarele obiective:

- plantațiile cultivate per țară cu cultura prunului și cantitatea recoltată per 1 ha.
- studierea actelor normative și necesare pentru export.
- evaluarea riscurilor fructelor de la export până la țara importatoare .

Structura tezei include: Adnotări, Lista abrevierilor, Lista figurilor, Lista tabelor, Introducere, 6 Capicole, Concluzii, Bibliografie, 23 figuri, 3 anexe, 5 tabele.

Materiale și metodologia cercetării științifice: La elaborarea tezei de master au stat la bază suportul teoretic, metodologia științifică și concepțiile savanților și doctorilor în știință din domeniul agricol, și actelor pentru export.

Cuvinte-cheie: prune, act normativ, cerere, lege, siguranța produsului.

Annotation

Master's thesis entitled: *"MANAGERIAL ORGANIZATION AND DOCUMENTARY ORGANIZATION OF THE CONTROL PROCEDURES OF PLUM PRODUCTION OF VEGETABLE ORIGIN UNDER THE EXPORT REGIME FROM THE RM TO THE EU"*

Author: *Gratii Ecaterina*, **Specialization** *Food safety of plant origin*, **scientific leader** *Godoroja Mariana* - dr. lect. university.

In this paper, the study on the export of fruits from the Republic of Moldova to the EU is presented step by step, the quality of the fruits, which represents an essential and important factor in food safety. By approaching a detailed study on information, documents about culture, fruits and the need for high use in human consumption, this thesis aims to identify the key factors that influence the quality of fruits both for export and for the local consumer market. The study in the verification and research of the normative acts in force for export from the Republic of Moldova to the EU requires extensive further research.

The purpose of the **research** is to study the statistical data of the laws in force, the Government Decisions, the European procedures in force.

The objectives of the work. To achieve the proposed goal, we set the following objectives:

- plantations cultivated per country with plum culture and the amount harvested per 1 ha;
- studying the normative and necessary acts for export;
- risk assessment of fruits from export to the importing country.

The structure of the thesis includes: Annotations, List of abbreviations, List of figures, List of tables, Introduction, 6 Chapters, Conclusions, Bibliography, 23 figures, 3 appendices, 5 tables.

Materials and methodology of scientific research: The theoretical support, scientific methodology and conceptions of scientists and doctors of science in the agricultural field, and documents for export were the basis for the development of the master's thesis.

Keywords: plums, regulatory act, request, law, product safety.

CUPRINS

LISTA TABELELOR.....	9
LISTA FIGURILOR.....	10
LISTA ABREVIERILOR.....	11
INTRODUCERE.....	12
1. ACTUALITATEA TEMEI ȘI SINTEZA LITERATURII.....	16
1.1. Starea dezvoltării ramurii.....	16
1.2. Tehnologii inovatoare cu referire la temă.....	17
2. OBIECTUL ȘI METODELE CERCETĂRII.....	21
2.1. Scopul și obiectivele cercetării.....	21
2.2. Analiza situației în RM cu referire la cultura prunului.....	21
2.3. Obiectul cercetării.....	24
3. PARTICULARITĂȚILE SPECIFICE ȘI LEGALE ÎN OBTINEREA PRODUCȚIEI DE PRUNE PENTRU EXPORT.....	30
3.1. Acte normative ale RM privind cultura prunului.....	30
3.2. Acte normative ale UE privind cultura prunului.....	31
3.3. Cerințele privind exportul din RM în UE.....	32
BIBLIOGRAFIE.....	42
ANEXE.....	45

INTRODUCERE

Agricultura reprezintă, pentru Republica Moldova, sectorul cu cele mai complexe influențe în societate, și joacă un rol important în modul de viață și identitatea națională a populației. Republica Moldova este o țară profund dependentă de agricultură. Pe parcursul ultimilor 6 ani, contribuția agriculturii la PIB, de regulă, era în limitele de 12%-13%, iar împreună cu industria alimentară aceasta depășește 17%. Populația ocupată în sectorul agrar, în anul 2015, depășește 31% din populația activă a țării. De asemenea, conform datelor statistice, Republica Moldova rămâne o țară rurală, cu o pondere mai mare de 50% a populației rurale în total populație .

Factorul principal, care determină cantitatea, calitatea și stabilitatea producției agricole în Republica Moldova, este accesul la finanțare. Politica de finanțare a întreprinderilor agricole se bazează pe doi piloni: statul și sursele, externe, care participă în mod direct și indirect la dezvoltarea sectorului agricol.[32]

Tradițional, Moldova este cunoscută ca un furnizor de fructe de calitate atât pe piața rusească cât și pe piața UE. Cu toate acestea, sectorul exporturilor de fructe din Moldova a suferit o întorsătură istorică de la dispariția Uniunii Sovietice și declararea independenței Moldovei. Această situație este rezultatul creșterii prețurilor pentru resursele energetice, infrastructurii, pierderii piețelor tradiționale, redistribuirii pământului și lipsei unui sistem de producție și comercializare orientat spre cerințele pieței. Pentru a-și îmbunătăți situația, Moldova explorează în prezent noi posibilități și exportatorii încearcă să acceseze piețele țărilor Uniunii Europene. Scopul final al Republicii Moldova este să concureze cu succes pe piața globală. Pentru elaborarea acestui studiu de marketing s-au realizat interviuri cu importatorii, distribuitorii și vânzătorii de prune din Germania. S-au colectat informații despre prețurile la nivel de magazine și s-au efectuat evaluări ale diferitor tipuri de ambalaj utilizate pentru prunele uscate comercializate în prezent pe piața germană. Studiul include, în același timp, informații despre activitatea industriei prunelor uscate din California, care este considerată principalul producător și furnizor de prune uscate din lume.

Scopul principal al acestui studiu de piață este de a ajuta producătorii și exportatorii din Republica Moldova să formeze decizii strategice pentru afacerile cu prune uscate pe piața germană. Economia a Uniunii Europene se schimbă rapid orientându-se spre rezolvarea problemelor generate de populația îmbătrânită și tot mai des supraponderată. Această situație creează posibilități pentru industria prunelor uscate din Moldova, deoarece piața fructelor uscate din UE a crescut cu 12.72% între anii 1998 și 2003. Pentru a profita de același timp aceste oportunități, sectorul de prune uscate din Moldova trebuie să se ajusteze rapid la așteptările și cerințele pieței și să ocupe piețe – strategice pentru nivelul actual al produselor și, să stabilească relații de afaceri pentru volumul sporit de producție din viitor. Principala destinație pentru fructele

uscate din Moldova sunt clienții industriali din Europa de Vest. Principalii importatori ai fructelor uscate din Moldova din această regiune sunt clienții industriali, așa ca companiile prelucrătoare de produse alimentare, care încorporează aceste produse în iaurturi, înghețată, gustări și produse de patiserie. Aceasta se datorează în mare parte calității produsului și lipsei soiurilor preferate.

Concurenții producătorilor de prune uscate din Moldova sunt producătorii de pe piața globală. În prezent, Chile și Turcia furnizează prune uscate la prețuri mici și se poate estima că prunele uscate din China vor concura, de asemenea, pe piață. Pe piețele europene, și în special în Germania, calitatea și securitatea alimentară sunt cele mai importante aspecte. Produsele organice sau „biologice” sunt comercializate la prețuri mai mari și câștigă poziții pe piață. Informațiile despre prețuri revelate de Studiul de cercetare a pieței germane indică că produsele din Moldova au prețuri mai mari decât media pe piața germană. Prezentul raport evaluează piața germană pentru a determina necesitățile clienților în comparație cu capacitatea Moldovei de a întruni aceste necesități.[33]

Prunele în 2005 ocupau locul al doilea printre cele mai exportate fructe proaspete din Republica Moldova, făcând țara unul dintre cei mai mari zece exportatori de acest fruct din lume. Țara crește constant producția de prune prin înființarea de livezi intensive.

Datele arată că în Moldova, producția de prune, una dintre principalele culturi pomicole, se situează pe locul al doilea după mere ca producție și suprafață, și pe primul loc în rândul fructelor sâmburoase, cu un volum de export în 2021 de aproape 45.000 de tone de prune proaspete. Potrivit EastFruit, în prezent suprafața ocupată de plantații de pruni este de peste 22 de mii de hectare, din care aproape 20 de mii de hectare sânt ocupate de pomi fructiferi, cu un volum de producție de peste 123 de mii de tone și un randament mediu de aproape 6 tone pe hectar. Din ce cauză prețul prunelor în R. Moldova este atât de mare Autoritățile moldovenești raportează o creștere a randamentului de la 4,6 tone la hectar în 2014 la 6,81 tone în 2021. În prognoza pentru 2021-2025, masa totală de fructe prezentă o tendință ascendentă, până la aproximativ 150 de mii de tone în 2025, ceea ce va reprezenta o creștere de 50% față de 2020 datorită plantării de livezi intensive.

Această temă este actuală deoarece atât exportul cât și importul sunt importante pentru țara noastră pentru că Republica Moldova este cunoscută ca o țară care crește atât legume cât și fructe de calitate. Prunele sunt unele dintre cele mai apreciate fructe, cunoscute atât pentru gustul lor delicios, cât și pentru beneficiile lor pentru sănătate. Există numeroase întrebări frecvente legate de prune, fie că este vorba despre consumul lor proaspăt, uscat sau sub formă de preparate precum gemuri. Este evident că exportatorii moldoveni au descoperit că piețele UE pot plăti prețuri mai mari pentru fructe de înaltă calitate și pot deveni parteneri mai de încredere pe termen lung. Totodată investițiile în calitatea fructelor, respectarea standardelor internaționale, dar și asistența partenerilor de dezvoltare au stimulat exporturile de prune produse în Moldova.

În pofida faptului că știința agricolă dispune deja de un număr impunător de tehnologii care corespund exigențelor agriculturii ecologice, implementarea agriculturii durabile în Republica Moldova necesită încă vaste cercetări. Dezvoltarea durabilă a producției agricole trebuie să fie asigurată nu numai prin măsuri organizatorice și economice, dar și printr-un nivel de argumentare științifică a sistemelor agricole. În prezent sistemele recomandate, deseori, nu oferă o utilizare rațională a resurselor pedoclimatice, nici aplicarea utilă a mijloacelor de intensificare a agriculturii, de reproducere a fertilității pământului, de echilibru ecologic. Totuși agricultura durabilă nu poate fi „pur ecologică“, deoarece aceasta trebuie din plin,utilizată dar juicios, realizările chimiei și biologiei pentru a majora randamentul culturilor. Folosirea rațională a îngrășămintelor și a substanțelor chimice este obligatorie, deoarece unul din principalele obiective ale agriculturii durabile este asigurarea securității alimentare, iar mijloacele chimice contribuie la sporirea recoltei cu aproximativ 40%. [33]

Prunul (denumire științifică: *Prunus domestica*) este un **arbore** fructifer din familia **rozaceelor**. Fructele sale cărnoase, de culoare albastru închis sau gălbui, își găsesc multiple întrebuințări în industria alimentară, pentru conserve sau gemuri, fiind consumate și în stare proaspătă. Dar cea mai cunoscută utilizare este pentru fabricarea **rachiului**, uneori fiind și depozitat în butoaie fabricate din lemnul acestuia. Fructele sale imature sunt uneori întrebuințate în combinație cu murături. Crește în zone de înaltă fertilitate, preferabil deluroase. Soiurile sale cele mai rezistente sunt: ciorești, corcodane, vinete și grase (denumiri regionale).

Trunchiul său are un duramen (miez) foarte dur, rezistent la apă, de culoare roșu-marونیu, învelit de un alburn de culoare deschisă prin care circulă seva. Arderea sa degajă o putere calorică superioară celei a **fagului**, cărbunele său fiind folosit în fierării.

Prunele sunt unele dintre cele mai apreciate fructe, cunoscute atât pentru gustul lor delicios, cât și pentru beneficiile lor pentru sănătate. Există numeroase întrebări frecvente legate de prune, fie că este vorba despre consumul lor proaspăt, uscat sau sub formă de preparate precum gemuri și magiun. [24]

BIBLIOGRAFIE

1. CIMPOIEȘ, G., MANZIUC, V., RÎBINȚEV, I. Diminuarea vigorii de creștere a pomilor de prun și vișin prin metoda de formare a coroanei. In: *Lucrări științifice, UASM, Chișinău: Centrul editorial al UASM, 2013, vol. 36. Horticultură, viticultură și vinificație, silvicultură și grădini publice, protecția plantelor*, p 99-103, 0,25 c.a. ISBN – 978-9975-64-248-4.
2. MANZIUC, V., CIMPOIEȘ, G., RIBINTEV, I. The Efficiency of Tree Crown Form–Improved Bush for the Fruit Stone Species. In: *Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca. Horticulture Vol. 69., No.1., 2012 Print ISSN 1843-5254; Electronic ISSN 1843-5394*
3. MANZIUC, V., CIMPOIEȘ, G., RÎBINȚEV, I. Creșterea pomilor de prun, cais și vișin în funcție de soi și forma de coroană In: *Știința Agricolă, UASM, Chișinău, 2011, nr. 1, p. 22-27, 0,52 c.a. ISSN 1857-0003.*
4. MANZIUC, V., POPA S., RIBINȚEV I, Growth and productivity of plum trees depending on the form of the crown and variety. In: *Lucrări științifice. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară “Ion Ionescu de la Brad”, Iași, 2016, Vol 59. Nr. 2 - Seria horticultură, p. 129-135, 0,3 c. a. ISSN-L=1454-7376.*
5. MIDARI, V., NICOLAESCU, Gh., GODOROJA, M., MOGÎLDEA, O., COCIORVA, S., NICOLAESCU, A., NOVAC, T., COTOROS, I., VOINESCO, C., NICOLAESCU, A, M., PROCOPENCO, V. Rolul specialiștilor în domeniul agroalimentar la dezvoltarea entităților prin prisma riscurilor și performanțelor. In: *Cadastru și Drept, 30 septembrie - 1 octombrie 2021, Maximovca. Chișinău Republica Moldova: Universitatea Agrară de Stat din Moldova, 2022, Vol.55, pp. 200-208. ISBN 978-9975-64-271-2; 978-9975-64-328-3.*
6. NICOLAESCU, G., DRAGHIA, L., COLIBABA, C., COCIORVA S., NOVAC, T., NICOLAESCU, A., NICOLAESCU, A, M., GODOROJA M., COTOROS, I., DOSCA, I., VOINESCO, C., MOGÎLDEA, O. THE INFLUENCES DEGREE OF VARIOUS FACTORS ON THE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES OF MOLDOVA REPUBLIC In: *Analele Universitatii din Craiova, seria Biologie, Horticultură, Tehnologia Prelucrării Produselor Agricole, Ingineria Mediului, Vol. 27 Nr. 63 (2022)*
7. NICOLAESCU, Gh., GODOROJA, M., DRAGHIA, L., COLIBABA, C., NICOLAESCU, A., COTOROS, I., NOVAC, T., VOINESCO, D, NICOLAESCU, A, M, PROCOPENCO, V., MOGÎLDEA, O. Studiul gradului de influență a factorilor de risc / progres în plan regional asupra dezvoltării entităților din sectorul agroalimentar al Republicii Moldova. In: *Sectorul agroalimentar – realizări și perspective, Ed. 1, 11-12 noiembrie 2022, Chisinau. Chișinău: "Print-Caro" SRL, 2023, pp. 109-110. ISBN 978-9975-165-51-8.*
8. NOVAC T, FALA A, TIMUȘ A. Bunele practici în legumicultură în contextul schimbărilor climatice. *Ghid practic pentru producătorii agricoli. Chișinău–2021. 162 pag.*
9. NOVAC Tatiana. Content of Nitrates and Pigments in Leaves of Some Parsley Cultivars Grown in Greenhouse In: *Bulletin UASVM Horticulture, 68(1), 2011 Print ISSN 1843-5254; Electronic ISSN 1843-5394*
10. RÎBINȚEV, Ion, PRODUCTIVITATEA SPECILOR DRUPACEE IN FUNCTIE DE SOI SI FORMA DE COROANA, 2012, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Chișinău, 2012.
11. RÎBINȚEV, Ion, Parametrii coroanelor pomilor de prun, cais și vișin în funcție de soi și forma de coroană In: *Agronomie, 30 septembrie 2011, Chișinău. Chișinău: Centrul editorial UASM, 2011, Vol.29, pp. 186-190. ISBN 978-9975-64-219-4.*
12. RÎBINȚEV, Ion; Metodă de sporire a volumului productiv și valorificarea suprafeței de nutriție în plantațiile de prun, cais și vișin conduse după forma de coroană tufa ameliorate. In: *Lucrări științifice, UASM, Chișinău: Centrul editorial al UASM, 2013, vol. 36. Horticultură, viticultură și vinificație, silvicultură și grădini publice, protecția plantelor*, p. 103-107, 0,25 c.a. ISBN – 978-9975-64-248-4.

13. RÎBINȚEV, Ion; Suprafața foliară a pomilor de prun, cais și vișin în funcție de soi și forma de coroană. In: *Lucrări științifice*, UASM, Chișinău: Centrul editorial al UASM, 2011, vol. 29 Agronomie, p. 190-194, 0,29 c.a.

14. TIMOFTI, E., MEMEȚ, D. Dezvoltarea durabilă a agriculturii Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective. UASM, 2014. Pag. 80-90 *Revista economică* nr. 1(38)/2008/ISSN 1582-6260 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/192-195_14.pdf

15. Catalogul soiurilor de plante pentru anul 2024. Ediție oficială Chișinău, 2024. Catalogul soiurilor de plante pentru anul 2024. Ediție oficială Chișinău, 2024. <https://cstsp.md/uploads/files/Catalog%202024.pdf>

16. <http://customs.gov.md/ro/content/tarifal-vamal-integrat-al-republicii-moldova>

17. http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

18. http://exporthelp.europa.eu/thdapp/display.htm?page=rt/rt_SanitaryAndPhytosanitaryRequirements.html

19. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=319745>)

20. <http://lex.justice.md/md/326613>

21. <http://lex.justice.md/md/326613>

22. <http://www.acreditare.md/pageview.php?l=ro&idc=175&t=Registre-OEC-acreditate>.

23. <https://agromag.md/material-saditor/pomi-fructiferi/prun/>

24. <https://agromag.md/material-saditor/pomi-fructiferi/prun/prun-anna-spath/>

25. <https://agromag.md/material-saditor/pomi-fructiferi/prun/prun-president/>

26. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/55994

27. https://monitorul.fisc.md/en/documents_comments/modificari-in-formularul-certificatului-de-inregistrare-a-subiectului-impunerii-cu-tva.html/

28. <https://pomifructiferi.com/pomi-fructiferi/prun/>

29. https://tudor.com.ro/Formulare-tipizate-/Scrisoare-de-transport-CMR-international--format-A4--orientare-portret--125-file.html?srsId=AfmBOotG-FFhAr_TFpAA3U8wA7J2THwkXld14I3LpI-U5iwkkGp

30. <https://www.fao.org/faostat/ru/#data/OCL>

31. https://www.google.com/search?sca_esv=d0580cbe2d2c330e&q=emite+factura+FACTURA+FIS CALA+PZE&uds=ADvngMjcH0KdF7qGWtwTBrP0nt7dnnkVFoy2MOQDV5TwvgCOtr-SY3FsdP16hHqd6ujPs6unRcd36wsn0fXwfMKbquNna2nSyAxzIVRCvR3Oy4Dk1Q6PxxqYRYt2kwG9OGu1Q69v0QMyXs_aGRMBWgVbGdmHjO72t0uccZGAuqPbgIV2fm4iz9o&udm=2&sa=X&ved=2ahUKEwiPz-

32. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=109775&lang=ro

33. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=109775&lang=ro

34. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110404&lang=ro

35. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110404&lang=ro

36. <https://www.organicfacts.net/health-benefits/fruit/health-benefits-of-plums.html>

37. <https://www.scribd.com/doc/253952396/Contract-Constituire-Srl>

38. Ioniță, V. despre exportul de prune moldovenești: „Avem cea mai mare producție din toată istoria noastră” (INFOGRAFIC). <https://agora.md/2024/05/17/ionita-despre-exportul-de-prune-moldovenesti-avem-cea-mai-mare-productie-din-toata-istoria-noastra-infografic><https://pomifructiferi.com/pomi-fructiferi/prun/>

39. MANZIUC, V., CIMPOIEȘ, Gh., RÎBINȚEV, I. Creșterea pomilor de prun, cais și vișin în funcție de soi și forma de coroană. În: *Știința agricolă*, nr. 1/2011. P.22-27. ISSN 1857-0003

40. [Proceduri de Export ale Productiei Agroalimentare 2024.pdf](#)

41. RÎBINȚEV, Ion. Metodă de sporire a volumului productiv și valorificarea suprafeței de nutriție în plantațiile de prun, cais și vișin conduse după forma de coroană tufa ameliorate. In: *Horticultură, Viticultură și vinificație, Silvicultură și grădini publice, Protecția plantelor*, 27 septembrie 2013, Chișinău.

Chișinău, Republica Moldova: Universitatea Agrară de Stat din Moldova, 2013, Vol. 36 (1), pp. 103-107. ISBN 978-9975-64-248-4.

42. SM SR ISO 6662:2012 – Prune. Ghid pentru depozitarea frigorifică

43. SM SR ISO 6662:2012 – Prune. Ghid pentru depozitarea frigorifică

44. Spînachi, E. Potențialul de dezvoltare a întreprinderilor agricole din Republica Moldova și politica de finanțare a acestora. p. 154-155 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/154-155.pdf

45. Stratan, C. Promovarea și dezvoltarea agriculturii durabile în Republica Moldova. Tezele celei de-a Ediția 68, Conferința "Conferința științifică a studenților și masteranzilor" 68, T, Chișinău, Moldova, 20 mai 2015. Pag. 43-44. CZU: 631(478) https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/148750

46. Studiu de piață. Prunele uscate din Moldova pe piața germană. Chișinău, 2005. 18 p. <https://ru.scribd.com/document/83090315/Studiu-Prune-Uscate>

47. Timofti, E., Memeț, D. Dezvoltarea durabilă a agriculturii Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective. UASM, 2014. Pag. 80-90 Revista economică nr. 1(38)/2008/ISSN 1582-6260 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/192-195_14.pdf

48. www.abm.md/ro/content/members

49. www.aemtrans.md

50. www.aita.md

51. www.customs.gov.md/ro/content/agent-economic-autorizata-authorized-economic-operator-aeo

52. <https://servicii.gov.md/ServiceDetails.aspx?id=9f03daf1c6e1-49b2-b17a-75cddb9d7c3a>

53. Legea nr. 728 din 06.02.1996 cu privire la pomicultură https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131970&lang=ro#

54. Legea nr. 728 din 06.02.1996 cu privire la pomicultură https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131970&lang=ro#

55. HG nr. 929 din 31.12.2009 cu privire la aprobarea „Cerințelor de calitate și comercializare pentru fructe și legume proaspete

56. HG nr. 929 din 31.12.2009 cu privire la aprobarea „Cerințelor de calitate și comercializare pentru fructe și legume proaspete

57. Legea nr. 237 din 08.11.2018 cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructele și legumele proaspete

58. Legea nr. 237 din 08.11.2018 cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructele și legumele proaspete

59. HG 56/2023 din 14.02.2023 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030 <https://faolex.fao.org/docs/pdf/mol223412.pdf>